

3.5.2002

Liikenne- ja viestintäministeriö
Tiehallinto

TIEHALLINNON TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2001

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Tiehallinnon tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2001 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä liikenne- ja viestintäministeriölle että Tiehallinnolle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Anne Heinonen ja valvonut tarkastuspäällikkö Markku Heikkinen. Tilinpäätöksen tarkastuksessa on avustanut tarkastaja Jenni Leppälahti.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Tiehallinnon tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

BUDJETOINTIMENETTELYT

Tiehallinnon talousarvion 2001 momentin 31.24.79, Tieverkon jälki-rahoitus- ja kokonaisrahoitushankkeet, valtuuksien määriä ei ole talousarviossa esitetty yksiselitteisesti. Valtuuksien budjetointia tältä osin tulee selkeyttää.

TILINPÄÄTÖS JA LASKENTATOIMI

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, laskelmien tarkastelu ja kirjanpito

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu rajatusti sen selvittämiseksi, ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot olennaisilta osiltaan oikein laaditut.

Tilinpäätöslaskelmat koostuvat talousarvion toteutumataskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta, taseesta sekä niiden liitteistä. Talousarvion toteutumataskelma on tarkastuksessa todettu laadituksi säännösten mukaisesti. Maa-alueiden ja kaluston osalta sisältyy tuotto- ja kululaskelmaan, taseeseen sekä käyttöomaisuutta käsittelevään liitteeseen (liite 3) virheriskejä johtuen kirjanpidon puutteista.

Lisäksi valtuuksista tietoa antavassa liitteessä (liite 12) ilmoitetuista valtuuksista puuttuvat jakopäätöksin saadut valtuudet, yhteensä n. 30 mmk. Liitteen 12 tietoja valtuuksien käytöstä ja valtuuksien käytöstä aiheutuneista menoista ei ole voitu tarkastuksessa todeta luotettaviksi, koska niitä ei ollut mahdollista tarkastaa seurantajärjestelmän puutteista johtuen. Muut liitteet on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella arvioituna ei kirjanpitoa voida kaikilta osin pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna. Maa-alueisiin liittyvää kirjanpitoa ja omaisuuden hallintaa ei ole hoidettu riittävän tarkasti ja luotettavasti. Tase-erän ”Rakennusmaa- ja vesialueet” saldon, 3.027 mmk, sisältöä ei ole pystytty tilinpäätöksessä erittelemään.

Tuloksellisuuden kuvaus, maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ja näiden perustana oleva laskentatoimi

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä tilinpäätöstietojen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu rajatusti. Tarkastus on kohdennettu esitettyjen tietojen oikeellisuuden olennaisuus huomioon ottaen ja kohdistunut tilinpäätösasiakirjan toimintameno- ja väyläomaisuustietojen lisäksi Uudenmaan tiepiirin kustannusvastaavuuslaskelmiin.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitettyjen tietojen riittävyttä on arvioitu kokonaisuutena.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt tiedot ovat pääosin vaikuttavuuteen liittyviä tietoja. Vaikuttavuuden kuvaus sisältää myös teiden rakentamiseen ja hoitoon liittyviä menotietoja. Vaikuttavuuden osalta esitettyjä tietoja voidaan pitää riittävinä.

Tuloksellisuuden riittävä kuvaus edellyttäisi myös tietoja Tiehallinnon toiminnan taloudellisuudesta ja tuottavuudesta tai niitä korvaavia toimintojen kustannustietoja. Tältä osin tietoja ei voida pitää riittävinä.

Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmassa esitetyt tiedot ovat tarkastetuilta osin luotettavia. Liiketaloudellisten suoritteiden laskelman menojen määrittelyyn liittyy ongelmia. Laskentatapaa pyritään selvittämään ja tarkentamaan jatkossa.

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus- tai kustannuskehitystietojen tuottaminen edellyttää myös laskentatoimen järjestämistä talousarvioasetuksen 55 §:n mukaiseksi.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen sekä keskushallinnon ja Vaasan maksupisteiden tarkastusten yhteydessä.

Sisäisessä valvonnassa on tarkastuksen perusteella tullut esiin puutteita omaisuuden hallinnassa ja inventoinneissa. Valtusseurannan puutteet on nähtävä myös sisäisen valvonnan puutteina. Valtuuden riittävyden seurantaa on kehitettävä.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALouden
TARKASTUSVIRASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Tiehallinnon tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2002 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt maa-alueiden kirjanpitoon ja omaisuuden hallintaan sekä valtuuskirjanpitoon liittyvien puutteiden korjaamiseksi.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja

Anne Heinonen

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriön kansliapäällikkö
Tiehallinnon pääjohtaja
Tiehallinnon johtokunnan jäsenet
Valtiokonttori

